

عنوان مقاله:

بررسی وجوه معناشناختی حضور توغ در هنرهای تجسمی ایران معاصر (بررسی موردی نقاشی- ارتباط تصویری - طراحی)

محل انتشار:

نخستین همایش ملی تجلی آئین های عاشورا در هنر ایرانی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

تیلا اصغرزاده منصوری - گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

محمد عارف - گروه نمایش، دانشکده هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

پرناز گودرزپوری - گروه ارتباط تصویری، دانشکده هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف از پژوهش حاضر کشف رابطه ی بین علامت (به عنوان یک نمونه از صنایع دستی فلزی ایرانی- اسلامی) با هنرهای تجسمی حیطه ی مذهبی در سالهای اخیر کشور است. طوق (توغ) از دیرباز یکی از ابزارهای مخصوص عزاداری سیدالشهدا در فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی است. در سده ی نهم و دهم ه.ق شاهد حضور توغ در نگارگری های ایرانی هستیم. و بعدها در دوران پهلوی نیز حضور چشمگیری در نقاشی مکتب سقاخانه به عنوان عنصری از هنر عامیانه مردم ایران داشته است. اما بعد از انقلاب اسلامی ایران بخصوص در سالهای اخیر شاهد حضور گسترده علامت در طراحی زیرشاخه های مختلف ارتباط تصویری (همچون پوستر، تصویرسازی، آرم و لوگو و ...) نقاشی، دکوراسیون، طراحی زیورآلات و مد و لباس بوده ایم. پژوهش حاضر به روش توصیفی- تحلیلی سعی دارد به پاسخ سوالاتی همچون چگونگی حضور علامت در این آثار و معناشناسی صورتهای مختلف این علامتها در ترکیب با دیگر آثار هنرهای تجسمی بپردازد. شیوه جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی بوده و نتیجه ی حاصله نشان میدهد در سالهای اخیر علامات عاشورایی علاوه بر کاربرد اصلی خود (ابزار عزاداری) دچار دگرگونیهایی نیز شده و کارکردهای جدیدی به خود گرفته است و در گرافیک مذهبی بارزتر از بقیه موارد خودنمایی میکند. در ضمن یکی از اصلی ترین عناصر طراحی زیورآلات مذهبی با عنوان «پلاک مذهبی» بوده و در کل به عنوان یکی از نمادهای اصلی هنر شیعی در جهان به شمار میرود.

کلمات کلیدی:

توغ، علامت عاشورایی، معناشناسی، هنر دینی معاصر ایران، کارکرد نشانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1492413>

